

Vänstern i Finspång

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | SEPTEMBER 2021

”Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera.”

Vi tar ansvar för jämlikheten

Tillsammans gjorde vi det som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Nu bygger vi ett jämlikare Sverige.

SID 3

Dags att vända trenden!

Efter sommarens seger för tre miljoner hyresgäster då Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna, väntar en het politisk höst.

Striden handlar om vilket vägval Sverige ska ta. För oss är valet enkelt. Det är dags för en ekonomisk politik som ökar jämlikheten. En ekonomisk politik som gör nödvändiga investeringar i våra skolor, sjukhus och äldreboenden. Som förbättrar för alla välfärdens hjältar. De som bär upp och gör det möjligt för Sverige att fungera också under en pandemi. Först fick de applåder – nu är det dags att betala med fler kollegor, högre löner och bättre arbetsmiljö.

Ska vår välfärd fungera måste markadstänket och vinstjakten sparkas ut. Vi behöver ett Sverige som fungerar. Ett Sverige med solidaritet och rättvisa – istället för vinstjakt och girighet.

FOTO: AGNES STUBER

Återta skolan

Sluta experimentera med våra barn, avskaffa marknadsskolan. Vinstintresset i skolan har bara gynnat ägarna som pumpar ut miljardbelopp som istället borde investeras i skolan och våra barns framtid.

SID 3

Bort med gräddfilerna

Olika vård för rik och fattig i Region Östergötland. Vänsterns Mona Olsson är arg: – Det får vara slut med högerexperimenten och gräddfilerna!

SID 6

Skilda världar i Finspång

Två barn i två olika familjer. De bor båda i Finspång, men ändå i skilda världar. Så ser ojämlikheten ut i praktiken? Läs om Lina och Alex.

SID 2

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

Bli medlem
– du också!

Vänsterpartiet Finspång

Hemsida: finspang.vansterpartiet.se

Mail: finspang@vansterpartiet.se

Facebook: Vänsterpartiet Finspång

Bli medlem:

vansterpartiet.se/bli-medlem

Hur tror du Sverige kan bli mer jämlikt?

Marianne Sköld, pensionär

Vård efter behov, inte efter plånbok. Satsningar på skolan.

Anna Vernersson, planarkitekt

Blandade bostadsområden med människor från olika bakgrunder.

Barzi Aziz, fastighetsskötare

Jämlika och rättvisa löner, t.ex. mellan vården och industrin.

Pontus Sörensson, näthandelschef

Förbjud vinster i välfärden, framför allt i skolan.

Maria Lindström, sjuksköterska

Kunskap om vård och hälsa till hela befolkningen, så att folkhälsan ökar.

LEDARE

Skilda världar i Finspång

Utbildnings- och hälsoskuld är två ord som ofta nämns i pandemins spår. I vissa fall hör vi också talas om social- och kulturskuld, och för en tid sedan konferens- och kompetensutvecklingsskuld. Skulderna är dock orättvist fördelade.

Två exempel tydliggör att barn lever i skilda världar och att olikheterna förstärkts under pandemin.

Lina går första året på gymnasiet och har en bror på sex år. Hennes föräldrar är välutbildade och arbetar på Siemens. De har arbetat på distans under pandemin. De är vana vid digitala arbetsmetoder och har fått hjälp att ordna en hemarbetsplats. Under ett år har de kunnat lösa barnens sjukdagar utan att ta ut föräldrapenning. Genom hemarbetet har de löpt liten risk att smittas av covid. Lina har haft distansstudier och har haft god hjälp av sina föräldrar när det gäller att förstå tekniken och lösa skoluppgifter. Sexåringen har under perioder varit hemma på grund av stor smittspridning på förskolan. På loven har föräldrarna arbetat från sitt sommarställe.

Alex går också första året på gymnasiet och har en bror som är sex år. Alex mamma arbetar inom hemtjänsten och är ensamstående. Hon har under pandemin konfronterats med covid på jobbet och har vid flera tillfällen sjukskrivit sig på grund av förkylningssymptom. Tyngre arbetsdagar och rädslan för covid har varit en realitet under drygt ett år, då flera av hennes arbetskamrater drabbats. Hon har tagit ut föräldradagar då barnen haft covidliknande åkommor. Familjens inkomster har minskat betydligt under

pandemin, trots den slojade karensdagen. Alex mamma är ovan vid de digitala verktyg som Alex förväntas använda och ser hur han tappar sugen när det gäller skolarbetet.

Pandemin har tydliggjort det vi kallar jämlikhetsskulden. Alex och hans familj har känt av utbildnings- och digitaliseringskulden. De har även drabbats av hälso- och finansskulden. Konferens- och kompetensutvecklingsskulden är något de inte märkt något av. Alex mamma uppdaterade sina kunskaper om smittskyddsarbete samtidigt som hon utförde sina vanliga arbetsuppgifter.

Vänsterpartiet i Finspång fokuserar alltid på jämlikhet, så att vuxnas och barns livssituation blir mer rättvis. Vi vet att jämlika samhällen är bra för alla, oavsett ålder och klass. Vi vet också att ideologi ofta handlar om att styra pengar till olika grupper. Vissa vill göra de rikare ännu rikare, medan vi vill minska klyftorna mellan rik och fattig.

Applåder, lovskola, slopad karensdag och presentkort räcker inte!

Stefan Carlsson och Ingrid Westerlund.

Vänstern i Finspång ges ut av Vänsterpartiet Finspång i samarbete med Zetkin Foundation. Redaktion: Mats Billberg Johansson, Daniel Sestrajcic, Johanna Blomberg, Ricardo Olivares. Layout: Jan Erlandsson. Ansvarig utgivare: Daniel Sestrajcic. Upplaga: 5 500 ex. Tryck: Bold Print AB Örebro, 2021. Vänstern i Finspång är en del av skriftserien Folkviljan.

Inga pampar i Vänsterpartiet!

Många politiker har löner som de flesta bara kan drömma om. Vänsterpartiet vill sänka högavlönade politikernas arvoden. När andra partier vägrar och hellre skor sig själva går Vänsterpartiet före och infört partiskatt. Heltidspolitiker, som riksdagsledamöter, tjänar minst **69 900 kr i månaden**.

Mer än dubbelt så mycket som medelinkomsten i Sverige. Våra politiker, också partiledaren Nooshi Dadgostar, och alla andra vänsterpartister med heltidsuppdrag får ut **29 800 kr i månaden** efter dragen partiskatt. Fortfarande en bra lön men långt ifrån fantasisummorna!

Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna

Vi håller det vi lovar!

I början av sommaren tog Vänsterpartiet strid om marknadshyrorna – och vann. Hyresgästernas trygghet är säkrad och högern misslyckades med att bilda regering. Vad har vi lärt oss?

Nooshi Dadgostar, varför var det så viktigt att stoppa marknadshyrorna?

– Att införa marknadshyror hade rivit upp den svenska modellen med förhandlingar mellan jämstarka parter och lett till enorma hyreshöjningar för tre miljoner svenskar. Svenska folket var också tydligt mot reformen. Hyror som höjs med 50 procent innebär stora ekonomiska svårigheter för nästan alla som bor i en hyresrätt.

30 år har politiker fattat beslut om att privatisera, minska resurserna och införa marknadslösningar i välfärden. Det har lett till en enormt snabb ökning av ojämlikheten. När Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna utgjorde det en vändpunkt för den här utvecklingen. Vi visade väljarna, och våra politiska motståndare, att vi står vid vårt ord. Vi lovade att stoppa marknadshyrorna och vi höll vad vi lovade.

Vad har du och partiet lärt er av sommarens politiska vinst?

– Vi vet nu att svenska folket har tröttnat på eviga privatiseringar, på att välfärden urholkas och att vinster går före människors trygghet. Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer. Vi kommer inte acceptera att man för högerpolitik på vårt mandat, våra väljare måste respekteras.

Jag kommer inte glömma att vi vann denna seger tillsammans med Hyresgästföreningen. Tillsammans med dem gjorde vi något som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Vi kommer aldrig mer agera passivt stöd utan kommer själva ta ansvar, ingen annan gör ju det. Vi är

framtidens parti, ett större och starkare parti än på länge. Vår röst kommer höras tydligare i politiken framöver.

Vad blir nästa steg för Vänsterpartiet?

– Nästa steg blir att driva igenom en budget som minskar samhällsklyftorna och gör livet bättre för vanliga löntagare. Vi samarbetar gärna med andra partier men inte till vilket pris som helst. Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera. Vi tror inte längre att Socialdemokraterna är en allierad att räkna med. Vi vet att om vi ska kunna bygga ett starkt samhälle som tar hand om medborgarna och som tar ansvar för de stora samhällsproblemen, då måste politiken ta tillbaka kontrollen från marknaden. Vi är beredda att ta på oss det ansvaret och söka mandat för att leda Sverige i den riktningen.

”Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer.”

Text: Martin Thåström

KRÖNIKA

Vi ska avskaffa marknadsskolan

Idén om ett jämlikt utbildningssystem är en del av kampen för demokratin. En kamp som gör kunskap och bildning till en rättighet. Marknadsexperimentet med våra skolor har lett utvecklingen åt fel håll. Det som påstods hjälpa landsbygden och skulle bestå av eldsjälar och kooperativägda skolor blev istället en mångmiljardaffär för stora företagskoncerner och riskkapitalbolag.

Vi fick ökad segregation och mindre likvärdighet istället för större mångfald. Elever började kallas ”kunder” och en rad politiker som själva drev igenom friskolereformen har sedan 90-talet själva börjat arbeta för friskolelobbyen eller startat egna skolkoncerner.

Det slog mig när jag läste riksdagens protokoll från 1991-1993 hur lite skoldebatten förändrats. Högern gjorde allt för att hjälpa kapitalet att slå klorna i svensk skola, precis som de gör idag. Socialdemokratin sa en sak men gjorde en annan i praktiken, precis som idag. Där stod Vänsterpartiet som enda parti och sa det vi alla vet: privatiseringarna leder till mindre likvärdighet och mer segregation. Marknadslogiken får negativa konsekvenser för skolan. Vi kan inte låta finansieringen till friskolor vara lika hög som för offentliga skolor.

Efter tre decennier av världens mest extrema skolprivatiseringar, då till och med Chile avskaffat sin motsvarighet till marknadsskolan, införd av diktatorn Pinochet, är Sverige världens enda land som tillåter offentligt finansierade skolföretag att göra obegränsade vinster. Det är dags att vi sätter stopp för vansinnet. Det är nog med glädjebetyg, det är nog med banker från Luxemburg som äger svenska skolor, det är nog med en marknadslogik som segregerar barn utifrån klass.

Medan en rad moderater och socialdemokrater själva tillhör friskolelobbyen så har vi forskare, lärare, rektorer och inte minst en stor majoritet av befolkningen bakom oss i att marknadsexperimentet inte hör hemma i skolan och måste avskaffas snarast. Nu ser vi till att det blir verklighet!

Daniel Riazat
Skolpolitisk talesperson
Vänsterpartiet

Nu räcker det!

När du går till vårdcentralen ska du vara trygg med att bemötas utifrån dina behov, inte utifrån hur lönsam du är. Behandlingen ska ges för att du ska bli frisk, inte för att skapa vinst.

När våra barn går till skolan ska dom mötas som elever, inte som kunder eller vinstmöjligheter.

När ägare plockar ut vinster samtidigt som förskolebarn får sämre mat visar det vad "vinster i välfärden" handlar om. Där vinsttänkande styr påverkas våra relationer till varandra. Välfärden ska vara en fristad från sådant.

Texter: Per Längby

Lyssna på oss i vården!

● När pandemin bröt ut ökade dödligheten på landets äldreboenden. Strax kom pliktskyldiga löften om satsningar på äldreomsorgen.

– Men politikerna verkar inte ha den blekaste aning om vad vi möter dagligen.

Det säger Mia Christensson, undersköterska från Skurup i södra Skåne, och en av de många undertecknarna av undersköterskeupproret från 2019. Pandemins konsekvenser för de särskilda boendena gav ytterligare argument för deras krav. Men i takt med att smittspridningen och överdödligheten minskat riskerar Sveriges största yrkesgrupp att än en gång glömmas bort.

– Just nu vill många politiker helst tala om brott och straff – inte om privatisering och vinstintressen i välfärden, fortsätter Mia Christensson. Vi måste ändra på det!

Nattpatrull

Hon arbetar i nattpatrullen i Svedala, en kommun med knappt 23 000 invånare mellan Skurup och Malmö.

– Vi jobbar i en anorektisk organisation där vi ständigt får slå knut på oss själva för att hinna med. Dessutom är de flesta av oss kvinnor som är fullmarinerade i dåligt samvete.

Komma ihåg födelsedagar, sköta familjen, pyssla om svärmor...

– Vi undersköterskor är historielösa, menar Mia Christensson. Jämför med Byggnads och Metall!

Mia Christensson, undersköterska i Skurup

Bra studiecirklar

Det är dags, säger hon, för den fackliga organisationen att ändra på det.

– Vi kan inte överlåta åt någon annan att företräda oss. Kommunal har bra studiecirklar, men få går på dem. Vi måste utbilda oss själva för att kunna påverka. Och vi måste ta plats där besluten tas.

Covid 19 satte äldreomsorgen i blyxtbelysning och öppnade ögonen för många. Själv har Mia Christensson valt att engagera sig i Vänsterpartiet.

– På många mindre orter, som i Skurup, blir vi enormt motarbetade av alla, från närmsta chefen till den högste. Vi måste synas, och inte gå på allt röstfiske och fjäsk.

En sjukvård riggad för de välmående

● Ju kortare besök, desto större intäkter. Men de flesta patienter som söker ST-läkaren Roya Hakimnia på vårdcentralen i Rinkeby behöver hjälp med mer än en sjukdom.

– Systemet är riggat för vårdcentraler med patienter som är mer välmående än mina, säger hon.

Det fria vårdvalet har drivits allra längst i Stockholm, men principen är densamma i hela landet; för vårdbolagen innebär den att de listar de friskaste patienterna. I huvudstaden håller dessa till i innerstaden.

– B-laget finns i de invandratäta förorterna, säger Roya Hakimnia.

– Ute hos mig finns inte en enda privat hudläkare, inne i city supermånga.

Stjäl tid

Med vårdvalet följer dessutom ett ersättningssystem som premierar antalet listade patienter, korta besök och mängden diagnoser.

– Men mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjäl tid från patienten.

Roya Hakimnia, ST-läkare i Rinkeby

”... mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjäl tid från patienten.”

Hellre än återkommande femtonminutersbesök vill hon få tid för rejäla utredningar i en sjukvård som sätter tilltro till professionen. Inte som nu, säger hon, när det lönar sig bäst för vårdcentralen om patienten kommer tre gånger i stället för en eller där det är upp till patienten att ställa krav medan sjukvården drunknar i dokumentation.

– Det kanske funkar för patienten i innerstaden, men det gynnar inte mina patienter, säger hon.

Rätt till husläkare

De anställda i den offentliga, icke vinststyrda sjukvården får en orimlig arbetsbörda när den privata väljer bort de områden där behoven är störst, menar hon.

– Vi kan inte låta marknaden avgöra. – Dra tillbaks vårdvalen och inför en demokratisk styrning där varje individ har rätt till egen husläkare – inte för att byta emellan utan att faktiskt ha!

Marknadsskolan allt mer ifrågasatt

”Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer.”

● **Det började så nått med löften om ett mer varierat och rikare pedagogiskt utbud. Så tog aktiebolagen över. Sedan dessa har de svenska skolresultaten stört dykt, och allt fler börjar ifrågasätta marknadsskolan.**

– Men då det började var vi inte tillräckligt vakna, säger Sten Svensson, tidigare chefredaktör för Lärarnas tidning.

I dag är han verksam i *Nätverket för en likvärdig skola* och en av många som visat att skolpengen och det fria skolvälet styr resurserna till medelklassen, på bekostnad av familjer med sämre förutsättningar.

– Det kanske tilltalar den som har resurser och kunskaper att kunna välja telefonbolag, skola och hela köret. Och det är ju de väljarna som partierna slagits om, påpekar Sten Svensson.

Grundskolan

Den svenska, sammanhållna grundskolan genomfördes på sin tid i relativt stor politisk enighet. I slutet av 80-talet hade pendeln svängt. Dåvarande folkpartiet gick ihop med moderaterna med ”Ny start för Sverige”. Denna nystart handlade om valfrihet, men också, skrev

man, att ”öppna för nyföretagande inom ett brett område”.

För arbetsköparna i nuvarande Svenskt Näringsliv hade det varit avsikten sedan länge. Och 1991 tog regeringen Bildt beslut om att konkurrensutsätta svensk skola.

– Det skedde utan att någon utredning genomförts och i strid med de internationella erfarenheter som varnade för ökad segregation, säger Sten Svensson.

Orättvis bild

Det skedde också mot bakgrunden av en skoldebatt som beskrev en svensk skola i förfall.

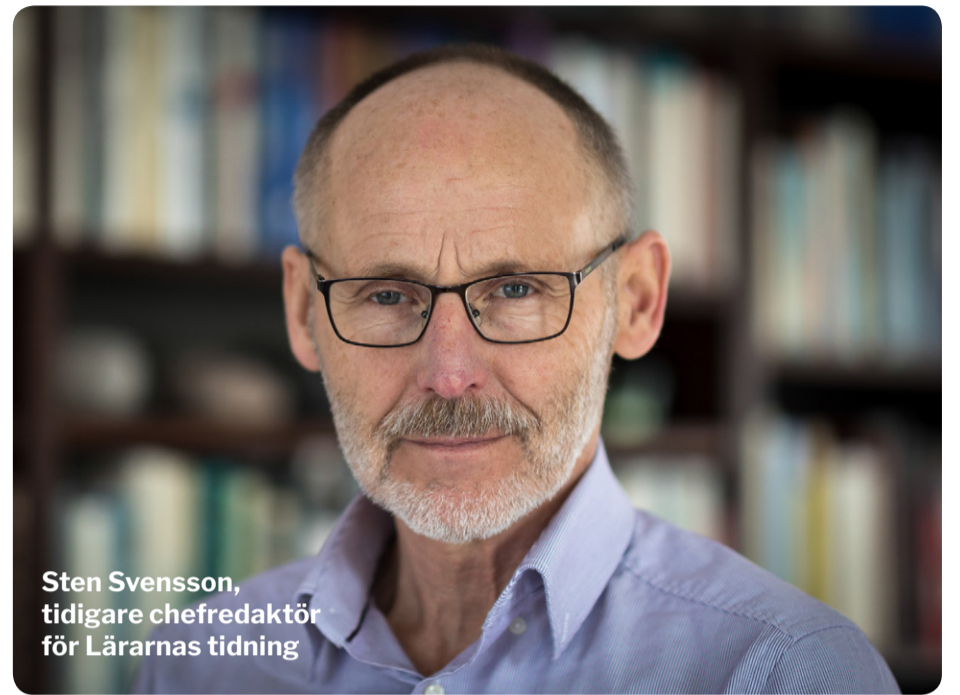
– Det var en djupt orättvis bild. Den tidens internationella mätningar visar att svenska elever hävdade sig väl. I exempelvis läsförståelse tillhörde de toppskiktet.

Men det var kommunaliseringen av skolan som väckte större vrede i lärarkretsar, minns Sten Svensson, samtidigt som regeringen Perssons hårda sparbering rev djupa sår i välfärden. Och de kritiska rösterna i den socialdemokratiska riksdagsgruppen nådde aldrig den offentliga debatten.

Minskat stöd

På senare tid har stödet för marknadsskolan minskat.

– De som från början var nästan

Sten Svensson, tidigare chefredaktör för Lärarnas tidning

religiöst övertygade om att den skulle ge högre kvalitet har under 2000-talet inte kunnat bortse från fallande skolresultat och minskad jämlikhet, säger Sten Svensson. En del av dem skyller på pedagogiken, men den totala uppslutningen börjar luckras upp.

Tillsammans med nationalekonomen och förra moderata riksdagsledamoten Anne-Marie Pålsson med flera har han argumenterat för att få bort vinstintresset

i skolan. Och med det menas aktiebolagen.

Grundskolan, skriver de, ska enligt lag vara likvärdig. Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer. Ekvationen går inte ihop.

Hotades av chockhyra efter renovering

● **Glädjen blev stor när hyresvärden meddelade att de 771 lägenheterna äntligen skulle renoveras. Den förbyttes i vrede när bolaget ville höja hyran med 65 procent.**

När kampen var slut hade de boende på Pennygården i Göteborg lyckats minska hyreshöjningen till 15-20 procent.

Pennygården ligger i Högsbo, strax sydväst om stadens centrum – ett läge som blivit alltmer attraktivt i takt med att staden växer. Här satte allmännyttiga Poseidon spaden i jorden 1959 och fyra år senare stod området klart. Sedan dess har först de privata bolagen Drott och därefter Stena köpt fastigheterna.

– Här finns en väldigt stor blandning av människor, några få som har råd med hög hyra och många andra som absolut inte har det, berättar Håkan Thörn, en av de boende.

65 procent

80 procent av dem skulle inte klara den hyreshöjning på 65 procent som Stena ville ta ut, enligt en enkät som Hyresgästföreningen genomförde.

Nu blev det inte så. Vid första stormötet mot hyreschocken kom så mycket folk att lokalen inte räckte till.

– Vi hade tidigare tagit strid för fyra skolor i området och lyckats rädda en kvar, säger Håkan Thörn. Samtidigt blev konflikten med Stena något av en ögonöppnare för Hyresgästföreningen.

I stället för att ta den traditionella rollen som

motvillig budbärare av hyreshöjningar kunde organisationen arbeta i växelverkan med aktivisterna i Nätverket Pennygångens framtid.

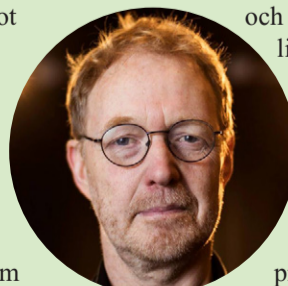
Aktionerna viktigast

– Hyresgästföreningen blev en plattform för förhandlingar, men viktigast av allt var våra aktioner, tror Håkan Thörn.

Bland dessa fanns den musikvideo som gjordes i en lokal studio och som bytte ut vissa ord i Nationalteaterns ”Stena Olsson compagne” mot den aktuella hyreskampen. Skandaliseringen bidrog till att solka ner Stenas varumärke, ledde till chefsbyte och att en mjukare motpart satte sig vid förhandlingsbordet.

– Hyreshöjningarna stannade vid 15-20 procent, men skiftet till mer välbeställda hyresgäster – gentrifieringen – fortsätter på andra sätt, påpekar Håkan Thörn.

För varje lägenhet som sägs upp sker så kallad plusrenovering. Hyran? Den är 65 procent högre.

Håkan Thörn, Nätverket Pennygångens framtid

Samtidigt som vården kämpar med orimliga sparbetingskenar kostnaderna för privata nätläkarbolag.

957 miljoner

blev notan för regionerna 2020. Dubbelt så mycket som 2019. Vad blir kostnaden nästa år? Och hur länge ska vi låta det fortsätta?

KRÖNIKA

Vem blir fri i ett samhälle där allt är till salu?

Jag är uppvuxen arbetarklass. I min familj arbetar man inom industri, vård, skola och service. Värkande ryggar och skrovliga händer vittnar om slitsamma yrkesliv, men där finns också stolthet och ödmjukhet.

Klasskillnaderna är idag mer diffusa än för hundra år sen. Idag kan gemene arbetarklass-Svensson ofta skaffa sig både villa, Volvo och solsemester tack vare arbetarnas historiskt hårda kamp om bättre villkor. Vissa menar att klassamhället är helt utsuddat och riktar sina tack mot skattesänkningar och en mer privatiserad och ”fri” (oreglerad) marknad. Man bortser dock från att 99% av befolkningen i skrivande stund har en låg eller genomsnittlig inkomst medan resterande 1% utgör en ekonomisk elit med både kapital, ägande och makt.

Att blunda för klasskillnaderna är att osynliggöra de som kämpar för att sätta mat på bordet och klä sina barn. Likaså de med otrygga anställningar och de kvinnor som av ekonomiska skäl inte kan lämna en våldspräglad relation. Även ungdomar som saknar egen bostad och barnfamiljer som tvingas till trångboddhet.

Välfärden urholkas och klassklyftorna ökar i takt med raljerande om ökad frihet. I utredningen om marknadshyror kallade högern det för ”fri hyressättning” - ett medvetet språkbruk för att vinkla och äga narrativet, verklighetsföreställningen. Ett försök att förmedla ett budskap om frihet i samma andetag som man förespråkar att bara de som kan betala mest ska ha råd och få förtur. Samma visa känner vi igen gällande skola och vård.

Nyligen satte Vänsterpartiet stopp för marknadshyror och hindrade ett stort kliv mot ett marknadssamhälle med ökad ojämlikhet. Det är en av anledningarna till att jag är Vänsterpartist. För vem blir egentligen fri i ett samhälle där allt är till salu till högstbjudande? Inte vi som tillhör de 99 procenten.

Isabella Lindqvist, styrelseledamot V Finspång.

S godkänner gräddfiler i sjukvården

Svensk sjukvård har alla förutsättningar att vara en av världens absolut bästa, men den sjukvård som byggdes upp en gång finns inte längre. När marknaden släpptes in förändrades vården. Idag har vi vårdvals-system, nätläkare, bemanningsföretag och inte minst; privata sjukförsäkringar. Det här har gjort sjukvården dyrare och sämre, men också ojämlik och orättvis.

Mona Olsson är Vänsterpartiets ledamot i regionens Hälso- och sjukvårdsnämnd. Mona har en lång erfarenhet av politiskt arbete och har under sina år i politiken varit med om det mesta. Hon är ändå märkbart frustrerad när hon beskriver hur vården är organiserad idag.

– Svensk sjukvård har alla förutsättningar att vara riktigt, riktigt bra men vi slarvar bort den möjligheten genom att tillåta marknadslösningar och vinstuttag.

Mona beskriver hur sjukvården som ska vara behovsstyrd och bygga på allas rätt till en bra sjukvård har förändrats och idag är något helt annat.

– Det är år 2021 men som vården är organiserad skulle man, på sina håll, kunna tro att det var ett helt annat århundrade. Privata sjukförsäkringar bygger på att den som har råd får en gräddfil och ges en möjlighet att betala sig fram i vården. Alla vi andra, som inte har en tjock plånbok, får snällt vänta. Det är orättvist och så fruktansvärt förlegat. Det gör mig så arg att det ser ut så här!

Den förändring av sjukvården som Mona pekar på drevs igenom av regeringen Reinfeldt. Fram till 2007 var nuvarande system inte tillåtet i Sverige. Då slog hälso- och sjukvårdslagen fast ”att vården skall bedrivas uteslutande med offentlig finansiering och vårdavgifter”. När den meningen ströks ur lagen 2007 öppnade det upp för den situation som nu råder i hälso- och sjukvården. Sedan dess har antalet sjukförsäkringar ökat för varje år.

När Dagens Nyheter förra året utgav sig för att vara potentiella försäkringskunder och ringde upp privata vårdgivare som har avtal med regionerna svarade 9 av 10 att man låter patienter med sjukförsäkringar gå före. När frågan istället ställdes öppet som journalister var svaret ett helt annat, då sa vårdföretagen tvärtom; att det är de medicinska behoven som styr. Efter DN:s reportage, som blev mycket uppmärksammat, gav regeringen Vårdanalys i uppdrag att undersöka riskerna med privata sjukförsäkringar. Vårdanalys slutsats var densamma - försäkringspatienter

Mona Olsson, ledamot i regionens Hälso- och sjukvårdsnämnd för Vänsterpartiet Östergötland.

får snabbare vård utan att det finns medicinska behov.

Mona Olsson berättar att Vänsterpartiet i Region Östergötland flera gånger tagit upp frågan och lagt fram förslag för att stoppa den gräddfil som privata sjukförsäkringar utgör men att responsen från övriga partier uteblivit.

– Man skulle ju kunna tro att åtminstone Socialdemokraterna skulle kroka arm med oss i den här frågan. De säger ju varenda valrörelse det vi också säger; att gräddfilerna ska

bort. Problemet är att de säger en sak och sedan gör en annan. Alla förslag vi har lagt i regionen har viftats bort eller blockerats. Jag kan inte tolka det på annat sätt än att Socialdemokraterna accepterar gräddfiler i sjukvården.

Att den sjuka får vänta medan den som har råd får gå före strider helt mot tanken om hur välfärden ska fungera. Vi måste återupprätta en sjukvård som fungerar för alla. Det får vara slut med de här högerexperimenten nu, avslutar Mona.

För en solidarisk kyrka som står upp för de fattiga här och i världen. En antirasistisk kyrka som stödjer papperslösa och

försvarar asylrätten. En feministisk kyrka som värnar om alla kvinnors rättigheter både i kyrkan och i samhället.

Du som är minst 16 år och medlem i Svenska Kyrkan har rösträtt.

www.solidariskkyrka.nu

Utveckla Bergska gymnasiet!

För Vänsterpartiet Finspång är det viktigt med en kommunal gymnasieskola i Finspång. Gymnasieexamen är centralt för att få ett vuxenliv med egen försörjning och god hälsa. Malin Fritiofsson och Anna Hellerstedt, två vänsterpartister som jobbar på Bergska gymnasiet, berättar om sin vardag.

Bergska och CNG behöver utvecklas tillsammans och komplettera varandra, menar Malin Fritiofsson, till vänster, och Anna Hellerstedt, två vänsterpartister som jobbar på Bergska gymnasiet.

Vad jobbar ni med?

– Ekonomiska ämnen och skolans marknadsföring, svarar Malin.

– I år undervisar jag i svenska, spanska och på Barn- och fritidsprogrammet, säger Anna. Jag bär alltid med mig ett historiskt och samhällsaktuellt perspektiv i min undervisning.

Vilka gymnasieprogram är viktiga för Finspång? Hur borde det vara?

– Det är viktigt att det finns både studieförberedande och yrkesförberedande gymnasieprogram att välja på i Finspång. Det är inte rimligt att finspångsungdomar ska tvingas pendla till Norrköping för att gå gymnasiet.

– Bor man i Finspångs ytterområden kan det vara omöjligt att pendla med buss till en utbildning i Norrköping varje dag, säger Anna.

– Alla program som finns idag

i Finspång är program som behövs och är efterfrågade, svarar Malin. Bergska och CNG behöver utvecklas tillsammans och komplettera varandra. Vi har en unik situation där det kommunala gymnasiet delar lokaler med det fristående gymnasiet. Elever i samma byggnad har inte alls samma förmåner, och bristen på likvärdighet är tydlig.

Hur kan vi bygga en långsiktig kommunal gymnasieskola med ekonomin i balans?

– Genom bättre avtal och en skarp ekonomisk kontroll och översyn, vad gäller exempelvis matkostnader och hyror – idag betalar den kommunala gymnasieskolan för stor del, säger Malin.

– Vi ska också jobba för att få fulla klasser, men då måste förutsättningarna ges för att kunna erbjuda en attraktiv skola. Vi skulle

kunna fylla alla platser om vi fångar upp de som väljer att gå liknande utbildningar någon annanstans.

– Vi måste se den långsiktiga ekonomiska vinsten i att utbilda våra ungdomar om vi ska bygga ett starkt välfärdssamhälle för alla. Kortsiktiga nedskärningar i skolan kan leda till att socialtjänsten får betala mångdubbelt under många år framöver. När vi kortsiktigt bara sparar och drar in, så utarmar vi kommunen. En kommun i Finspångs storlek kan inte heller trola fram fler årskurs 9-elever än de som faktiskt går ut och söker gymnasiet, förklarar Anna.

– Eleverna på Bergska gymnasiet får en väldigt bra utbildning och många blir behöriga att plugga vidare. De som gått ut våra lärlingsutbildningar har i princip börjat jobba och betala skatt måndagen efter studenten.

Ulla Hoffmann, kandiderar för Vänstern i Svenska kyrkan i kyrkovalet 2021

Ulla Hoffman kandiderar för Vänstern i Svenska Kyrkan

Som tidigare ordförande för Vänsterpartiet bär hon på gedigen erfarenhet i riksdagen. Hon är en aktivist som drivit en ihärdig kamp för ett värdigt pensionssystem, en mänskligare flyktingpolitik och ett tryggare socialförsäkringssystem. Nu tar kandiderar hon för Vänstern i Svenska kyrkan.

Hon beskriver sitt engagemang med den välbekanta frasen "av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov". Det är människovärdet det handlar om.

I mitten av 2000-talet var Ulla Hoffmann engagerad i påskupproret, arrangerat av kristna råd för en generösare flyktingpolitik. Där träffade Hoffmann ärkebiskopen KG Hammar.

– Om du bestämmer dig för att bilda en egen kyrka är jag den första att bli medlem, sa Ulla till KG Hammar efter att han lämnat över en namninsamling till dåvarande migrationsminister.

Idag är Ulla engagerad i ensamkommande ungdomars situation i Sverige. Hon stödjer, ringer samtal och har haft ungdomar boendes hos sig. Hon beskriver en outhärdlig oro som ungdomar går igenom med situationen i Afghanistan och svensk flyktingpolitik.

– Det här är barn som ryckts ifrån vänner och en trygg närvaro, till att skickas till krig.

Det var när en av de ensamkommande som då var boende hos Ulla Hoffmann skulle konvertera till kristendomen som hon kom i kontakt med en annan kyrka än den hon själv blev konfirmerad i. Ulla såg människor som arbetade och kämpade för det hon själv kämpar för. Hon upptäckte att den där kyrkan hon en gång i tiden sagt till KG Hammar att hon skulle gå med i fanns 50 meter från hennes boende.

– Det är viktigt för mig att man omsätter sina ord i praktiken. Jag upptäckte att Tyresö församling gör det man säger i predikningarna och gick därför med.

Nu kandiderar Ulla Hoffmann för Vänstern i svenska kyrkan (ViSK)

–Kan jag vara med och bidra till en kyrka som är öppen för alla, då vill jag göra det. Vi arbetar för alla människors lika värde, något som idag är under hot.

Nio myter och sanningar om vinster i välfärden

Myt 1. Utan vinstdrivna företag försvinner valfriheten i välfärden

Sanning: I så fall skulle det inte finnas någon valfrihet i övriga Europa. Men det gör det, trots att många länder är mycket tuffare när det gäller eventuella vinstuttag ur välfärdssektorn.

Myt 2. Vinstregleringen drabbar främst småföretag

Sanning: Vinstregleringen kommer snarare att stärka seriösa företag – stora som små – som sätter verksamheten först. Idag riskerar de att konkurreras ut av stora vinstmaximerande bolag. Redan i dag står tre jättebolag för cirka 50 procent av den privata vårdmarknaden.

Myt 3. EU förbjuder vinststopp i välfärden

Sanning: Det finns inget i EU-rätten som garanterar privata bolag rätt att ta del av välfärdens skattepengar. Det finns inget annat land i EU som har så generösa regler för vinstuttag inom hela välfärden som Sverige har.

Myt 4. Riskkapitalisterna har slutat skattefuska

Sanning: Skatteverket har visat att åren 2012–2015 skatteplanerade fortfarande 19 av de stora välfärdskoncernerna och betalade ingen eller obetydligt med skatt.

Myt 5. Privata bolag har bättre villkor för anställda

Sanning: Inom skola och äldreomsorg är det generellt lägre löner, lägre personaltäthet, färre fast anställda och färre rätt utbildade, jämfört med i offentlig sektor.

Myt 6. Välfärdsbolagen gör inga stora vinster

Sanning: Fel, det finns få branscher där man får tillbaka så mycket per egen satsad krona. Oftast 3-4 gånger mer än i andra branscher. Det mesta av kapitalet är helt enkelt våra skattepengar.

Myt 7. Privata bolag vill främst utveckla välfärden

Sanning: Om bolagen bara syftade till att utveckla verksamheten skulle vinsten återinvesteras i verksamheten. Att flera miljarder per år istället går till aktieutdelningar, uppköp av andra verksamheter och VD-löner visar att det är vinsten man är intresserad av.

Myt 8. Vinstdriven välfärd gynnar kvinnor

Sanning: Ägarna till de största bolagen, som gör stora vinster på vårdpersonalens arbete (oftast kvinnor), är nästan bara män. Men även löner, anställningsvillkor och andelen kvinnliga chefer är bättre och fler i offentlig välfärd än i privata bolag.

Myt 9. Vinstdrift leder till bättre kvalitet

Sanning: Vinstbolagen undviker att jämföra det som allra mest garanterar kvalitet – personalens villkor. Och när de mest kostsamma överläts på det offentliga, är svårt att få en rättvis jämförelse. Jakten på vinst påverkar hela välfärden och påverkar alla våra gemensamma verksamheter. Vinsten ställs hela tiden före de verkliga behoven.

